

Domovina

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. — Velja za celo leto 1 gid. 30 kr., za pol leta 60 kr. — Denar naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji

Štural Int., Koblare

Branimo, Slovenci, obe očesi svoji!

Kakor očesi v naši glavi, tako sta nam Slovincem dragi dve reči: vera katoliška in beseda materina. To je zlati nauk nepozabnega nam vladike Slomškega, to je nauk tudi sedanjega vrednega mu naslednika na prestolu lavantinske vladikovine. Presvetli cesar ima varovati ti svetinji in mi mu obetamo pokorščino. Nastal je tako znani narodni program: vse za vero, dom, cesarja! Vsprejeli so vsi Slovenci ta program.

Z velikim veseljem smo se tedaj štajerski Slovenci odpravili na I. slovenski katoliški shod v belo Ljubljano, ker smo menili, da se tu poravnajo iz častiželjnosti izvirajoče osobne mržnje, in da tu zjedinjeni z drugimi rojaki pokažemo, kako trdno se držimo svojega starega programa. Toda žalibog, ravno na tem shodu so se nam odprle oči in vrnili smo se z ranjenim srcem. Naša žalost je tem večja, ker se je pri odličnem delu kranjskih Slovencev pokazalo, da zaradi lepšega kliče slavo Bleiweisu, počivajočemu v grobu, zapušča pa njegov program, zapušča prapor, pod katerim smo se junaško borili za svoje pravice pol stoletja in dosegli že lepe uspehe.

Povdarjala se je na tem shodu, kar se samo ob sebi razume, z vso gorečnostjo, potreba verskega prepričanja med Slovenci in nihče temu ni oporekal, niti na shodu, niti po časnikih. Pa kako smo se čudili, ker se je ravno od sklicevateljev shoda napravil v šolskem odseku hudobnozvit napad na

drugo naše dragoceno oko, namreč na našo narodnost. Zgodilo se je to z nezaupnico, ki se je vrgla v obraz izglednemu vodstvu prepotrebne nam družbe sv. Cirila in Metoda. S tem so neki gospodje, ki se par let po Kranjskem in Goriškem pridno iščejo, kar nas razdružuje, nameravali ugonobiti edino družbo, ki brani naš narod potujčenja, ki se poganja za naš obstanek, kateri nam gre po božji in človeški pravici. Želeli pa so ob jednom zagnati sulico razkola med vrste tistih mož, ki z občudovalno požrtvovalnostjo ravno pri tej družbi v lepi slogi delujejo za vero in dom, in želeli, če bi mogoče bilo, zasejati pogubni razdvoj tudi med doslej jedine Štajerce. Nadejamo se trdno, da se jim vsaj poslednje ne bode posrečilo nikdar, kajti brez sloge med saboj smo riba brez vode.

Povejmo sedaj odkritosrčno, kaj je vzrok bilo hrupu, ki je nastal na katoliškem shodu in ki ravnokar neprijetno odmeva po vseh slovenskih pokrajinah. Pripravljavni odbor za katoliški shod je predlagal, da se vsprejme resolucija, vsled katere bi se imel predugačiti namen družbe sv. Cirila in Metoda. Družba se je priporočila, toda le v ta namen, da bi se z njenimi dohodki utemeljilo katoliško semenišče za učitelje v Ljubljani, ni se pa pohvalila in se hotela priporočiti zaradi starega namena, ki jo je poklical v življenje, namreč ustanavljati katoliške slovenske ljudske šole po tistih krajih, iz kate-

rih nas vsled pomanjkanja domačih šol „pozdravljajo umirajoči Slovenci“.

Oglasil se je po predloženi resoluciji k besedi naš dični čast. gospod kurat in kranjski deželni arhivar A. Koblar, braneč dobri namen družbe in priporočujoč jo kot tako. Ali, kaj se zgodi! Skoraj nismo verjeli svojim ušesom. Ko je čvrsti govornik razkazoval, koliko opravičenih tožb da se je malo prej na istem mestu zaslišalo iz vseh slovenskih pokrajin zaradi hudobnih krivic, ki se godé Slovencem po sovražnih sosedih, kateri nam jemljó narodnost in ž njo tudi vero, ko je omenil, da ravno sedaj treba Slovencem zjediniti svoje moči, ter, kakor nekdanj proti Turku, složno v bran se postaviti ubijalcem, in to s sredstvom, ki ga že imamo pri roci, namreč z družbo sv. Cirila in Metoda . . . zadonelo je po sobani prvo oporekanje in krohotanje, kakor bi hoteli reči: „čemu to? naša narodnost je zagotovljena!“ Dokazovaje, da so pravila družbe dobra, ker so posneta po nemški katoliški šolski družbi, da so bili vsi slovenski škofje naprošeni v družbenih šolah postaviti svoje nadzornike in sploh izreči svoje želje, da je tudi družbeno vodstvo dobro, ker so v njem odločujoči člani vrli slovenski duhovniki, da naj se družba pusti pri miru, ker se njej ne more nič hudega očitati, da, če se je kdaj zgodila kaka mala napaka, se to ne more v zlo šteti družbi sami, ki je pred napakami vedno svarila, kakor se nihče ne drzne katoliški cerkvi očitati, da je slaba, če greši kdo njenih udov, da naj se iz vodstva vrže vsak člen, pri katerem bi se dokazalo, da izpodbija njene namene — vse te besede je spremljal hrup. Ko je pa govornik izrekel besede: „Devet tisoč članov slavne Ciril-Methodove družbe gotovo vé kaj dela,“ ni bilo oporekanja ne konca ne kraja, da je gospod predsednik kanonik Klun komaj napravil mir. Hoteli so nasprotniki preč. gospoda Koblarja iztuliti, a on je stal

miren in neustrašen, ker je bil prepričan, da se je poganjal za resnico in pravico, ter je predlagal, da naj se v resoluciji izpuste besede: „v ta namen“. Malovredni naklep nove stranke se je pa nato prav očitno pokazal, ko je gosp. koncipijent dr. Šušteršič začel javno sumiti gospoda notarja L. Svetca, češ, da ta „kristalizovana slovenska pamet“ sicer v sobici pred Kristusom kleči a v javnem življenju ga pa kot svojega Gospoda ne priznava. Hotel je napraviti g. L. Svetca za brezverca, ker je trdil v pripravljalnem odboru faktum, da v evropski politiki dandanes vera ni na dnevnem redu, ampak narodnost. Zdelo se je nam, ki razmere obeh gospodov dobro poznamo, da je gospod dr. Šušteršič s tem hotel razbremeniti svojo nemškoliberalno vest in odvaliti ž nje grehe prešnjih let na častivrednega, trideset let že javno delujočega, a neizpremenljivo v zasebnem in javnem življenju zelo vernega gospoda L. Svetca. Pač lahko prešinja gnev stare slovenske domoljube, ki so se četrtno stoletja s Svetcem skupaj borili za obe narodni svetinji, ko naenkrat pride mladi, nestalen dr. Šušteršič, kateri še ni ničesar storil za naš narod in drzno trdi, da „noben pravi katolik ne more podpisati Svetčevih nazorov“. Pripomniti moramo, da je Svetec svoje nazore pojasnil v posebnem pismu pripravljavnemu odboru, ko so ga bili odvrgli kot zagovornika Ciril-Methodove družbe na katoliškem shodu. A ker se po tem pismu g. L. Svetec ne more obsoditi — vsakdo je pa sam najboljši razlagalec — zamolčal ga je g. dr. Šušteršič in govoril je v govoru o oni seji, v kateri so ga hinavsko lovili, da bi ga vjeli v besedi. Par iztrganih in zasukanih Svetčevih stavkov je tedaj dr. Šušteršič porabil za napad obseg njegovega pisma, ki mu je bil znan, je pa požrl. In vendar iz pisma govori gosp. L. Svetec jasno: „Dajte narodu, kar je narodovega, Bogu pa kar je božjega! — Trikrat čuti vsak Slovenec ta neosnovani husitski mahljaj po gosp. Svetcu, kajti predizni

jezik ni ranil samo našega očeta živega Bleiweisa, ampak ranil je tudi naš narodni program in družbo sv. Cirila in Metoda, češ, tudi ta je krivoverska „ker ima mož s krivimi nazori jako važen upliv v njenem vodstvu“.

Vse izvrstno in z dokazi podprto zagovarjanje g. arhivarja Koblarja, ki se je zopet oglasil k besedi, in pričal, da je g. L. Svetec dober katoličan v zasebnem in javnem življenji, vse svarjenje, da naj se ne ruje z luliko tudi pšenice, vse je bilo bob v steno. Vpitje nove stranke nas je v tužnih mislih zaneslo na Pilatovo dvorišče, kjer je nekdanj nahujskano ljudstvo rjulo: „Proč ž njim! Križaj ga!“

Da križali so ga pismarji, križali po krivici, a vendar ni umrl za vselej. Tudi ljubljene našega naroda gospod notar L. Svetec je zopet politično živ. Še bode sukal pero in dvigal glas za naše pravice, dokler nam ne napočijo lepši dnevi narodne ravnopravnosti.

† Franjo Jamšek.

Bilo je leta 1871. Bil sem še mlad učitelj, pa vnet za svoj stan, za šolo in slovenstvo. Komaj smo končali šolo v Idriji, zapustim svoje bivališče ter se podam po svetu, ves vroče želje spoznati slovensko domovino na lastne oči. Potujem najprvo nekoliko po Notranjskem, a kmalu jo krenem na Dolenjsko. Čez Litijo, kjer sem obiskal slovenskega glasbenika, učitelja Adamiča in poslušal krasno slovensko petje v veseli in gostoljubni njegovi hiši, peljal sem se v prvič čez glasoviti „Bogenšperk“ na Trebnje in Novomesto. Tu sem obiskal uradniško rodbino, ki je bila polna domoljubja in gostoljubne postrežnosti. Čez Kostanjevico jo pripiham v Krško, kjer sem imel že nekaj znancev. Pohodil sem notarja Irkiča, vnetega Slovenca in dobrega prijatelja Bleiweisovega. Irkič je bil takrat že ali nekaj let potem tudi deželni poslanec; bil je idrijski rojak. Kdor je pa v Krškem že, ne more si kaj, da ne bi krenil jo v Rajhenburg ali na Videm na štajersko stran. To sem tudi jaz storil. Šel sem v mično ležeči, s svojim gradom močno gospodujoči trg rajhenburški, kjer sem se najprvo za šolo in učitelje zanimal. Šolsko poslopje je bilo za tiste čase kaj veliko, čedno in pro-

Poprej mirovati bi bilo greh zoper naruro. Črv se zvija, če stopiš nanj, in slovenski narod naj bi se ne ganil, ko ga teptajo? Da, vil se bo in izvil tudi izpod pete najnovejših sovražnikov, narodnih indeferentistov, ki ob času najhujega navala hočejo, da bi vrgli orožje v grm in se ne branili. Še nam bije srce za vero katoliško, pa tudi za besedo materino!

Ti pa, rešilna junakinja! ljuba družba sv. Cirila in Metoda, ki tako blagodejno deluješ posebno v Primorji in tužnem Korotanu, ki trgaš umirajoče Slovence iz žrela liberalnega nemštva in lahonstva, tebi vso čast in zaupanje naše! Prejela si zadnje dni že mnogo pozdravov od vseh krajev mile Slovenije, sprejmi danes še pozdrav katoliških Slovencev od bistre Savinje. Mi zaupamo popolnoma tvojemu vodstvu in se nadejamo, da ti bode tudi po naših krajih zaradi po nedolžnem prestanih udarcev vzrastlo mnogo novih prijateljev in pokroviteljev.

storno ter je spadalo med najboljše na slovenskem Štajeru. A kar je bilo v poslopji, to je bilo še večje vrednosti. V njem so bili 3 vrli šolniki slovenski: Glava jim je bil nadučitelj in ob enem okrajni šolski nadzornik Fran Jamšek, sedanji nadučitelj v Braslovčah V. Jarc in novoimenovani nadučitelj Fr. Podobnik za sv. Barbaro v Halozah bila sta mu vrla pomočnika. Vsi trije bili so vneti domoljubi in vrli šolniki, ki so me prijazno sprejeli in pogostili, kakor bi bili že stari znanci. Osobito me je navdajal z nekakošnim spoštovanjem kučegazda Jamšek. Kako to? Vsaj je bil še takrat mlad in samec! Bil je že šolski nadzornik in šolski voditelj; zato je kaj pametno in mirno govoril, dočim sem jaz z mlajšima njegovima tovarišema menda bolj ognjevito poudarjal pri razgovoru slovensko stališče. Jamšek pa je modro govoril in med slovensko govorico vpletal tudi nemške stavke. Malo časa mi je bilo mogoče muditi se pri tovarišu, ki se mi je bil takoj prikupil po svojem dostojnem vedenji, po premišljenih besedah svojih, po lični zunanosti, osobno še po lepem redu v šolskih izbah in svojem stanovanji. Samec je še bil, pa imel tako lepo urejene sobe, kakor bi mu jih bila že bogata

omikana nevesta okrasila, in postregel je bil svojim gostom z — buteljskim vinom. Vse to je za mene, učitelja na Kranjskem, kjer je bilo takrat pri šolstvu in učitelstvu še vse v primitivnem stanu, tako veliko veljavo imelo, da sem Jamška od tega trenutka visoko čislal, čeravno sem še malo vedel o drugih njegovih vrlinah. Iz Rajhenburga sem jo popihal k prvi hrvatski učiteljski skupščini v Zagreb; od tod pa čez Ogersko na svoje novo mesto v Ljutomer, kjer pa na Jamška nisem nikdar pozabil, čeravno sva skozi 7 let delovala krajevno dokaj narazen, a v duhu sva bila kmalu jedina, ker sva bila pač enega duha. Jamšek je marljivo deloval v svoji šoli, vestno in natančno nadzoroval svoje šole v okraju brežkega okrajnega glavarstva, kjer je bil šolski nadzornik od leta 1870—1876. Kot učitelj je bil izvrsten pedagog in metodikar. Za svoj stan je bil navdušen, ljubil je učence in učitelje, rad imel stariše in vse ljudi. Kot šolski nadzornik se je silno trudil, da je šolstvo povzdignil, šole razširil in ljudstvo naklonil, da je otroke rado v šole pošiljalo. Prijazno je občeval s č. duhovščino, da se ni upirala novim šolskim postavam in naredbam. Bil je odločen Slovenec, pa lepo miren, zato je bil prijazen tudi z Nemci in prizanašal še celo nemškutarjem, če je ž njimi v dotiko prišel. Ali ne samo na uradnem svojem polju bil je delaven, ampak tudi na privatnem. Veliko let pred Gregorčičem že se je Jamšek ravnal po zlatih pesnikovih besedah:

Dolžan ni samo, kar veleva mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan.

In takov mož je bil blagi Jamšek. Čeravno je svoje učitelje učil že pri nadzorovanju posamnih šol in pri uradni učiteljski skupščini, vendar je bil tudi predsednik učiteljskemu društvu v svojem okraju. In kot tak izkazal se je očitno domoljubnega šolnika slovenskega. Če je rabil pri uradnih skupščinah nemščino, katere je bil tako popolnoma zmožen kakor slovenščine, poslužil se je pri zborih učiteljskega društva skoro izključno le slovenščine. Svojih zborov pa ni nikakor skrival pod mernik. Vselej je skrbel, da je svet zvedel o rezultatih pod njegovim vodstvom se vršečih učiteljskih zborovanj. On in ž njim na isti šoli delujoči učitelji so bili radi tega sotrudniki slovenskih listov, osobito „Slovenskega učitelja“, „Uč. Tovariša“, „Popotnika“, „Slov. Naroda“ itd. (Tudi „Domovine“ se je bil ranjki Jamšek že koj pri njenem porodu spomnil. Ur.)

Da je bil slovenskim listom v resnici naklonjen in da tega niti pri visokih uradnikih, ki o nas Slovencih ali niso nič vedeli

ali pa nič dobrega ne, skrival ni, dokaz je to, da je l. 1873, ko je bil drugič na Dunaji, (prvič je bil l. 1868, v kmetijskem tečaju, katerega je lepo opisal v III. letu Pedagoškega letnika), visokemu uradniku v naučnem ministerstvu (Pransek) priporočal „Slovenskega učitelja“, ki je takrat v Mariboru izhajal. (Kako debelo sem gledal tudi, ko je došla res naročnina za to ministerstvo).

Malo je tako izbornih učiteljev, kakor je bil Jamšek. Če je hodil učenec le 2 leti v njegov razred, pa si je prisvojil popolnoma Jamškovo pisavo. Svoje učence je pridržal navadno osem let na svoji šoli. Ko so bili tako dobro podkovani, potlej so šele šli po svetu, v druge šole. Delali so mu zato povsodi čast, po vseh šolah so dobro napredovali, vsaj je veliko njegovih učencev, ki so duhovniki, učitelji itd. V krški meščanski šoli so bili njegovi učenci najboljši. Pa vsaj je sam sedanjí knezoškof Napotnik bil v Konjicah nekaj časa njegova učenec, kar je njegova Milost sama hvaležno lani v R. pripoznala. Slabega učitelja se učenci ogibajo; Jamška se niso, marveč radi k njemu zahajali, ko so že odrasli in postali učitelji. Tako n. pr. sta sedanja rajhenburška učitelja gg. Matko in Ekselj oba bila njegova učenca in ga prej kot učenca, zdaj kot učitelja rada imela. Kako pa tudi ne?! Jamšek je bil skozi in skozi srce, blago srce od pete do glave. A bil je tudi mož, in močnatost njegova ga je stala menda nadzorništvu. O tem mi je tako pripovedoval: Enkrat sklene učiteljsko društvo majnikov izlet napraviti — v Zagreb, da bi si lepo mesto ogledalo in marsičemu priučilo. A v Zagreb hoditi, skupno Zagreb obiskovati, to tudi pred 18 leti ali koliko je že od takrat, nekaterim višjim c. kr. osebam ni bilo po volji. Tudi v Gradcu so zvedeli, da nameravajo zasavski učitelji preko Sotle iti. Da ne bi bili šli, ali da bi vsaj čreda sama šla, pastir (predsednik in nadzornik) Jamšek pa doma ostal, napove se zvita buča v Gradcu, ki je nadzornik druge potence bila, da pride Jamška obiskat baš tisti četrtek, ko je bil on namenjen s svojimi tovariši v Zagreb. Kaj je Jamšek storil? Ali je postal mar figa mož? Ne. Ali je zapustil svoje tovariše? Ne. On je šel kot mož poštenjak, kot mož-beseda v Zagreb, vsaj je bil četrtek prost šolski dan, višjega šolskega nadzornika je pa njegova soproga doma prijazno sprejela.

Nasledki tega mi niso znani. Faktum pa je ta: Ko so bili okrajni šolski nadzorniki l. 1876 na novo imenovani, odličnega Jamška ni bilo med njimi — več znanih nemškutarjskih učiteljev je bilo pa še imenovanih. A Jamška to ni motilo, da bi

manje marljivo delal na šolskem polji, baš nasprotno. Čeravno on uradnih učiteljskih skupščin n. pr. ni več sam vodil, pa je vendar pri vseh bil duša in pri vseh imel navadno največje in najtežje poročilo.

Sodeloval je pa tudi pri zasebnih učiteljskih zborih, pri kmetijskih podružnici in pri okrajnem šolskem svetu v Sevnici, kjer je skoro neprenehoma zastopal učitelstvo svojega okraja. Pomagal je on v prvi vrsti, da se je čitalnica lani v R. otvorila. Ker je bil tako izborno delaven in izborno možat in ljubeznjiv mož, zato se je tudi narodnim možem, kakoršni so bili v njegovi bližini, n. pr. Lenčeku tako priljubil, da so ti sprožili, da mu je dalo ministerstvo naslov šolskega ravnatelja. — Čeravno bi kdo mislil, da ne more biti prijatelj duhovnikov, kdor je tako vnet zagovornik šolskih postav, kakor je bil Jamšek, vendar se je pri njem skoro nasprotno pokazalo. Z domačo duhovščino je bil kaj dober. Pa najboljši dokaz za njegovo naklonjenost tudi temu stanu je to, da je prvega duhovnika na slov. Šta-

jeru opisal, tako kakor je zaslužil. V „Šolskih drobtinicah“, ki se dobé pri Milicu v Ljubljani še, je Jamšek najobširnejše opisal neumrlega Slomškega. — Kako skrben je bil kot oče, kažete njegova mlada fantka, ki sta dobro odgojena dijaka, kaže pa tudi njegov spis o napačni domači odgoji, ki je izišel kot priloga „Popotnika“ in še posebej. Jamšek je bil torej kaj dober slovenski šolski pisatelj, ki je pisal dobro pravilno in domačo slovenščino. Bil je tudi izvrsten gospodar. Čeravno je podpiral narodno reč, hodil v družino, bil lepo oblečen, vendar si je prihranil po svojem dobrem gospodarstvu nekaj novcev. Ker je njega vse ljubilo, zato je bil njegov pogreb veličasten — in v resnici — žalosten. Vse se je jokalo; učenci za dobrim učiteljem, tovariši za milim iskrenim prijateljem. Učitelji so mu zapeli 3 pesmi — na grobu mu je govoril nekdanji učenec, nadučitelj Mešiček v globokem, tako lepo, tako resnično, tako presrčno — žalostno, da se je vse vse na glas jokalo in ni moglo ločiti od prezgodnjega groba. *Sood.*

Celjske novice.

(Visok gost.) V sredo 14. t. m. pripeljal se je ob pol 4. uri Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Karol Ljudovik v Celje. Na kolodvoru bil je slovesno sprejet. Zvečer ob pol 6. uri odpeljal se je v Ljubljano.

(O I. slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani) nam ne bode moč tako obširno poročati, kakor bi radi, ker nam primanjkuje prostora. Pač pa bomo omenili one točke, ki so bolj splošne in se dotikajo tudi nas Štajercev. Danes izražamo v uvodnem članku svoje pošteno mnenje in odkritosrčno sodbo o vtisu v šolskem odseku glede družbe sv. Cirila in Metoda. Ker smo sami bili navzoči, je popolna resnica, kar smo zapisali, ne glede na to ali ono poročilo. Z nami zlagajo se skoraj vsi časniki ob mejah, „Mir“, „Soča“, „Edinost“, „Sloga“ itd., ker čutijo, kakor mi, kaj da je ta prekristna družba za nas Slovence, o katere delovanju, oni go-podje nasprotniki niso hoteli vedeti, ali pa so nalašč zatajili. — Prihodnjič pa objavimo govor našega prevzvišenega knezoškofa dr. M. Napotnika.

(Slovenske vknjižbe) so zdavna dovoljene in slovenski odvetniki in notarji vknjižujejo tudi za slovenske stranke v slovenskem jeziku. Nesmisel pa je, da ima zemljiška knjiga samo po nemško spakodrana imena katastralnih občin, kakor: Pireschitz, Ponkvitzen, itd. Skrajni čas je, da bomo zahtevali, da se zemljiška knjiga

tudi v tem dopolni, da se vanjo zapišejo tudi slovenska imena katastralnih občin. Priporočamo to zadevo našim poslancem.

(Občinski odbor celjske okolice) imel je dne 11. t. m. sejo, ktere sta se udeležila tudi c. kr. okrajni zdravnik g. dr. A. Keppa in c. kr. okr. komisar pl. Kriechuber. Po predlogu g. dr. Serneca naložilo se je županstvu, da se prepriča, če so posestniki izvršili dotične zaukaze zastran odstranjenja gnojišč, svinjakov, itd. ter dovoli dotičnim posestnikom za izpeljavo teh zaukazov še kratek obrok in potem ukrene vse potrebno, da se izvršijo vse varstvene neredbe proti koleri. — Nadalje je sklenil občinski odbor, da se postavi na obč. zemljišču na Bregu hiša za na kolero zbolele ter oskrbi potrebna hišna oprava. Stroški za to stavbo naj se pokrijejo z denarjem iz občinske blagajne, oziroma naj se županstvo obrne na deželo, in državo za primerno podporo. — Skrb za to delo prevzel je za občino velezasluženi gospod Ivan Zupanc, posestnik v Gaberjah, kateri je, kakor znano tudi v pretečenem letu nadzoroval delo pri prezidanju šole in si pridobil splošno zaupanje občanov. — Želeti bi bilo le, da bi vsi občani spoznali nevarnost boleznih kolere in storili vse, da se izvršijo dotični uradni zaukazi.

(Pošte naše) še vedno nemajo dvojezičnih pečatov. Prosimo občine naj se v vsakem takem slučaju obrnejo s prošnjo

naravnost na trgovinsko ministerstvo. Mi moramo višjim oblastim pokazati, da smo še tukaj, potem ne bodejo celjski nemškutarji nič več rekli, da slovenski jezik sega samo do Zidanega mosta.

(**Našim županom**) moramo vedno ponavljati naj samo slovensko uradujejo. Pogostoma dobivamo v roke nemška pisanja od čisto slovenskih županov. Nekteri župani so si celo naročili nemške pečate iz kavčuka, ktere na slovenske prošnje pritiskajo. Mi bodemo zanaprej vsako tako rodoljubno nemarnost s tem kaznovali, da bodedo dotične občine z imenom navedli.

(**Strah pred Neckermanom.**) Zunanji rodoljubi nas večkrat poprašajo, zakaj v Celji Slovenci in zmerni Nemci še niso prišli do zastopa v občinskem odboru. Nato jim odgovarjamo, da dolgo ne morejo trpeti sedanje razmere. Gospodarstvo našega mestnega zbora oprto je le na strahovanje. Mestni zbor ima v rokah volilce pri koncesijah, policijskih odredbah, itd. In ta mestni zbor razume izvrstno preganjati take, ki mu niso po volji. Tudi na drug način jemlje ljudi v strah. V zadnjem času se je enkrat ura potrla na magistratu. Da bi jo popravil, poklicali so edinega za ta posel večšega urvarja. Rekli pa so mu, da bode on smel le popraviti to uro, če bode postal njihov pr vrženec. Take stvari uplivajo osobito na obrtni stan. Razumno pa je, da tako vladanje ne more dolgo trpeti. In mi že danes napovemo, da se bodedo pri prihodnih mestnih volitvah tudi Č'ovenci v zvezi z mernimi Nemci kot opozicija z lastnimi kandidati udeležili in upamo, da ne brez vspeha.

(**„Deutsche Wacht“ in „Marburger Zeitung“**) dobivali ste po posredovanji celjskega in mariborskega poslanca precejšnje podpore iz nemškoliberalnega tiskovnega zaklada. Tako je dobila prva lansko leto 7000 gid., slednja pa 8000 goldinarjev. Kakor se čuje prihodnje leto odpade ta podpora. — No, potem je pa tudi „vahtarca“ fuč.

(**Celjski diurnisti.**) Jedna poglavitnih ovir slovenskega uradovanja v Celju so diurnisti, ki slovenskega jezika ne znajo in tacih je jako mnogo. Navado imajo namreč, da k sodnji sprejemajo take diurniste, ki znajo na kakšen instrument gosti, da zamorejo pri nemškem godbenem društvu sodelovati. Tudi pri tem bodedo zanaprej boljše pazili, da ne bojo urivali samih nemških piskačev. Opozarjamo pa na to zadevo predsedništvo okrožnega sodišča.

(**Bolniška blagajna v Celji**) še vedno ni v redu, dasiravno je že eno leto preteklo od zadnjih volitev. Vlada že ima več kakor pol leta zadnjo našo pritožbo ne-

rešeno v rokah. Bliža se kolera in ministerstvo je ukazalo, naj bodejo posebno bolniške blagajne pripravljene, naša blagajna pa niti načelnika nima, ker se je poprejšni načelnik odpovedal, novega odbora pa vlada zato ne mara, ker bode slovensk. Menda se bode vendar našel kateri naših poslancev, ki bode tudi v tej zadevi zahteval pojasnila. Treba je že!

(**Savinjska dolina**) bode letos zopet oživela. Hmelj se je jako dobro obnesel, na Češkem pa imajo slabo letino. Vsled tega so kar pritisnili trgovci iz Češkega in plačujejo našim vrlim Savinjanom kaj lepe denarje. Bog daj srečo!

(**Spomin na bitvo pri Sedanu,**) v kateri so pred 21 leti Prusi premogli Francoze so dne 2. septembra slovesno praznovali celjski nemškutarji. Kupili so za nekaj desetec smodnika, zbrali se na Starem gradu, žgali kres in rakete in poleg tega obilno pili. Ko je vino razvozlalo jezike začeli so govoriti napatnice, v kterih so hvalili Pruse in izrekli željo, da bi vse naše dežele že kmalu prišle pod prusovski komando. Posebno glasna sta bila advokat Stepischnegg in njegov pisar, ki sta si tudi ob Slovencih malo jezik brusila. Pravijo, da so udeleženci še le ob treh zjutraj zmagepolni prikolovratili domov. — Mi se samo zato zanimamo za to počenjanje, ker okrajno glavarstvo molče gleda te protiaavstrijske demonstracije, če pa mi ob cesarjevem prihodu postavimo slavolok, nam pa hitro prepovejo. Toda ob pravem času jim bodedo to že dali pod nos.

(**Našim učiteljem.**) Prijatelj našega lista nam piše: Pred kratkim časom prišel sem na svojih potih v okolico Laško, Zidanega mosta in na Doberno. Srečeval sem v jutro otroke, ki so šli v šolo in nisem se mogel načuditi, da so popolnem kmetaki otroci, ki so med seboj slovensko govorili, mene in tujce pozdravljali le „guten tok“, namestu slovensko „dober dan“ ali „hvaljen bodi Jezus Kristus“. Ako se to že godi pri slovenskih šolah, kaj naj potem pričakujemo od šol „šulverajnskih“. S tacimi nespametnimi nauki, ki jih imajo otroci od doma in iz šole, uničite že v mladem srcu vsako spoštovanje do svojega rodu in samega sebe. Kako naj postane iz tacega otroka kedaj vrl mož! Zato ne moremo drugače, nego da odgovornim roditeljem tacih šol kličemo: Sramota! Prihodnjič pridemo z imeni.

(**Popravek.**) Slavno uredništvo! Na podlagi § 19. tisk. zakona, prosim, da sprejmete sledeči popravek:

Ni res, da boprej predno sem kako nemško šolo obiskoval ne znal nemski. Res pa je, da sem bil od otroka nemško podu-

čevan in vgojen ter obiskaval in dovršil ljudske ter srednje šole v Gradcu.

Ni res, da bi bila moja mati slovenskega kmeta hči. Res pa je, da je hči nemškega meščana iz Slov. Gradca. —

Franc Kamnikar.

Dostavek. Koliko imajo vrednosti taki popravki, o tem ne bomo govorili, naj si omenjeni čitatelji napravijo sami sodbo. Primorani pa smo po zakonu vstreti tudi takim željam.

Spodnje-štajerske novice.

(**Škod volilcev**), ki ga je sklical državni poslanec kanonik g. dr. Gregorec v Mali Nedelji, obnesel se je sijajno. G. dr. Gregorc izrekli so volilci zahvalo in priznanje, zlasti so z burnimi živio-klici odobraval snovanje jugoslovanskega kluba in teženja po združenju vseh Slovencev v jedno upravno skupino. Dne 18. t. m. skliče isti gospod poslanec svoje volilce v Slatini in dne 25. t. m. pri Sv. Janži na Dravskem polju.

(**Premembe pri č. duhovščini**). Č. g. J. Bohanec, kaplan v Ljutomeru, je postal župnik pri Svetinjah, č. g. Šmid, kaplan na Skalajah, je dobil župnijo v Solčavi; č. g. M. Čepin, kaplan v Zrečah, pa pri sv. Janezu v Razboru; č. g. R. Raktelj, kaplan v Mozirji, gre za provizorja v Dobje; na njegovo mesto pride slovenski pesnik, č. g. Ant. Aškerc (Gorazd).

(**Premembe pri uradnikih**). G. komisar A. Unterdrain pl. Maising je premeščen iz Celja k okrajnemu glavarstvu v Slovenjgradec; v Celje pa pride od graškega namestnika g. Henrik pl. Lorang.

(**Posvetli cesar**) je daroval za popravo cerkve v Jurkloštru 100 gl.

(**V Brežicah**) je bilo premovanje konj, razstava goveje živine, prešičev in kuretine 3., 5. in 6. t. m. Prignalo se je še precej živali. Lepo priredbo je pač slabo vreme zelo oviralo. Prav je, da se na ta način živinoreja pospešuje, kajti edino le živina še redi zdaj našega kmeta; brez nje bi bil kmet to, kar je riba brez vode, ali baron Moškon brez znanja slovenskega jezika, kajti ta nemški gospod brežkega okraja je ob koncu razstave moral hoté ali nehoté slovensko besedo s kmeti spregovoriti. Vidite, gospod baron, le večkrat slovensko govorite — in pišite — in ne zaničujte zavednih Slovencev! — potem bomo še mi vam „živio“-klicali.

(**Med šolskimi knjigami slovenskimi**), ki so dobili v c. kr. šolski zalogi — piše nam učitelj, ni opaziti nikakoršnega napredka, kakor kaže njen najnovejši katalog. Malo izide novih slovenskih knjig v tej

založbi, pa še te služijo le za učenje nemškega jezika. Edina nova slovenska knjiga, katero ima letošnji zapisnik, je Funtekova: Slovensko-nemška slovnica za obrtne šole.

(**Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Konjicah**), bode imela svoj redni občni zbor, v nedeljo dne 25. septembra 1892, popoldne ob 3. uri v dvorani posojilnice konjiške, in ne 18. t. m., kakor se je drugod po pomoti poročalo.

(**Lokalna železnica Poljčane-Konjice**) bode dne 25. oktobra slovesno otvorjena.

(**Raz okno padel**) je 8. t. m. hlapec Martin Podarešnik v pivovarni g. Simona Kukeca na Laškem in se tako potolkel, da je kmalu potem umrl.

(**Amerikanski vinogradi**) na Bizeljškem se lepo razvijajo. Izvedenci trdijo, da bode že letošnja letina vrgla nad 1000 veder vina. To je sicer še malo. Pa, če se bode vinstvo tako lepo naprej razvijalo imela bode Bizeljska v 10—15 letih več vina, ko poprej. Zato ne izgubimo še upanja, da si bode tudi ta stan še opomogel. Le pridno nasajati treba.

(**Uboji**). Dne 28. avgusta sedel je hlapec Peter Kališnik v Kramarjevi gostilni v Gornjem Gradu, kar prideta posestnikova sinova Simon Tisovnik in Gaspar Logar in začeta Kališnika dražiti in mu zabavljati. Ko stopi ta pred hišo, da odžene razposajenca, udarita ga s koli štirikat tako močno presko glave, da se je zgrudil in obležal mrtev na mestu. Ubijalca sta bežala, a orožniki so ju prijeli in izročili sodišču v Gornjem Gradu. Zadnje dni minolega mesca šli so posestnik Anton Ribič, mizar Anton Jug in tesar Janez Kukovec iz Dobnikove gostilne v Zlatem Ličji pri Št. Janžu na Dravskem polju domov. Na potu napadli so jih vaški fantje s koli in cepci. Ribič in Kukovec sta lahko ranjena utekla, Juga pa so napadniki silno pobili in ga potem vrgli čez neki plot, kjer so ga drugo jutro našli nezavestnega. Vsled dobljenih ran umrl je Jug še tisto popoldne. Orožniki prijeli so ubijalce in je izročili sodišču na Ptuj.

(**Na mariborsko gimnazijo**) je prišel za učitelja dr. Anton Schwaighofer, dozdaj suplent na Dunaji. Ali zna slovensko? Ali zna novi ravnatelj slovensko?

(**V Šmarji pri Jelšah**) so bili 4. t. m. priredili novo izvoljenemu županu dr. Jurtehi bakljado in podoknico. Tako je prav; odlične domoljube moramo v čistih imeti.

(**Krivično postopa**) znani nemškutarski nadzornik, ko male prestopke slovenskih učiteljev porabi, da strašno graja, kedar prosijo za kako službo. O tem smo se na lastne oči prepričali. Kdaj nas bode vlada rešila te more nemškutarske?!

(Pri sv. Petru pod Gorami) je bilo ob sejmu kmetu v cerkvi ukradenih 385 gld., vse skupilo za prodane voli in še nekaj, kar je prej pri sebi mož imel. — Še v cerkvi lopovstvo ne miruje.

(Toda) je potolkla v nedeljo 4. t. m. okoli Kozjega in Podčetrka.

(V Sevnici) se baha peščica nemškutarjev, da so ustanovili „nemško bralno društvo“. Znabití, da sta v kakošni krčmi načelnik Vidic (čisto nemško ime!) in tajnik Tomič (tudi nemško ime!) na mizo položila par nemških listov dvomljive vrednosti, pa se potlej v „graški tetki“ ponašata, da je bila že „hauptfersammlunga“ društva. Sicer se popolnoma ne čudimo, če taki nemškutarji v Sevnici zvonec nositi nameravajo, ko imajo protekcijo od „Herbergefatra“ — in ko Slovenci, žalibog, nimajo ondi zdaj kakošnega stalnega društva za društveno življenje.

(Žalostna targatev) bode letos. Trta je bolna, uš jo vedno hujše in hujše zajeda, strupena rosa je letos močno napadla vse vinograde, kateri niso bili zgodaj škropljeni, med cvetenjem je deževalo, da je bilo grdo; maj, juni in juli so bili premrzli meseci; to so žalostni vzroki, da vidimo zdaj skoro povsodi ali vele ali prazne trte ali pa oboje skupaj. Le tu in tam visi žalosten grozdek, ki v zorenji bolj nazaduje kakor napreduje. Ta žalostna podoba je po vinogradih za Savo; morebiti je drugod boljše, Bog daj! (Izjema je po mnogih krajih, kjer so zgodaj škropili in ni še trtne uši. Ur.)

Druga slovenske novice.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) se je slovensko občinstvo — čeprav to počitniško dobo ne vzpodbujevano po vodstvenih zahvalah — spominalo z veliko požrtvovalnostjo zadnji mesec. Hvaležnimi čutili beležimo najpoprej knjižni dar g. nadučitelja Žirovnika iz Št. Vida nad Ljubljano, ki nam je poslal večjo zbirko in po 100 iztisov svoje „Spomenice B. Potočnika“ in „opisa“ 25letnici tamošnje čitalnice, in pa že tretji knjižni dar g. župnika Cotelja iz Kanfanara v Istri. — G. Ivan Čebašek pošilja 53 gld. nabranih mej duhovnimi in svetnimi gospodi o petdesetletnici vč. g. župnika Jerneja Ramovša v Poljanah; z letnino podružnice za „Breški okraj“ smo prejeli 30 gld. 20 kr. kot čisti ostanek dohodka gledaliških predstav vrlih diletantov breške čitalnice in 17 gld. nabranih v čitalnični puščici; g. I. Tomšič iz Il. Bistrice pošilja 25 gld. nabranih po predsedniku „planinskega društva“ iz Sušaka o priliki izleta v Bistrico; Ciril-Metodijski dar Šent-

peterske moške podružnice iznaša 12 gld. 50 kr.; oni „cestnega odbora“ za okraj kamniški nabran na predlog g. župana Močnika po g. A. Mejači ml. pa 10 gld. 65 kr. — načelnik g. Mihael Staré sam je daroval 5 gld. — o učiteljski konferenciji v Črnomlju so zložili zbrani gg. učitelji kot narodni obolov o 30letnici službovanja g. nadzornika Jeršinovica 10 gld.; g. Fr. Cargo iz Tolmina daruje 7 gld.; gđ. Viktorija Prarotnikova, učiteljica v Postojini pošilja 5 gld., nabranih v veseli družbi drugi dan po glavnej akupčini v Postojini, g. pravnik A. Svirgelj iz Borovnice pa 5 gld., nabranih pri domači veselici; g. bogoslovec Albin Klun 2 gld. kot darilo male družbe v Smledniku; g. mati umrle ljubljanske vrtnarice Marije Podobnikove nam je izročila 1 gld. 60 kr. kot letni navadni dar hčere, ki je umirajoč naročevala, da naj nikaar ne pozabi njenega vsakoletnega daru družbi, in iz Novega mesta smo prejeli od neimenovanega narodnjaka 1 gld. — Vam, ki se spominate naše družbe posamno ali v družbah, veselih ali žalostnih, vsem vam naj izprosi brata sv. Ciril in Metod obilnega nebeškega blagoslova pri vsem vašem delovanju!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(G. Luke Svetca,) skoro najstarejšega in jako razumnega ter mirnega slovenskega domoljuba izvolila je šmartinska občina pri Litiji za častnega občana. Slava mu! — Občina Št. Lambertaka pa je imenovala svojega župnika g. A. Berčeta častnim občanom.

(V šolaki delarji) v Krškem uče se učenci mizarstva in rezbarstva. Bodoče leto se bodo učili še knjigovezanja in fotografiranja, ker je g. učitelj Rozman izdelal fotografski aparat.

(Posebni vlak na sv. Višarje) vozil bode po jako znižani ceni od Maribora na Celovec in potem Beljak-Trbiž v ponedeljek dne 26. septembra 1892. — Skrbnjeno je, da se bodo vršile cerkvene slavnosti, kakor ob vsaki priliki. Gotovo bode bratom Korošcem s tem vlakom zelo vstroženo, ker nimajo mnogokrat prilike tako po ceni voziti se.

(Glasbena Matica) v Ljubljani je razposlala svojim udom kaj lepe muzikalije za tekoče leto. To vrlo društvo zasluži vso podporo.

(Iz Mokronoga) v Radovljico je premeščen nadučitelj Grčar, zastopnik učitelstva v Krškem okrajnem šolskem svetu.

Novo šolako leto v deželni vinaraki, sadjaraki in poljedeljski šoli v Gramu pri Novem mestu se prične 3. novembra. Naše gospodarje opazarjamo na ta deželni zavod

ter jim zelo svetujemo, da pošljejo vanj za dve leti svoje gospodarstvu namenjene sinove. Poučuje se v slovenskem jeziku, in to v vseh predmetih niže realke, posebno pa še v strokovnih, umnemu gospodarju neogibno potrebnih predmetih, kakor v poljedelstvu in rastlinstvu, živinarstvu, vinstvu (trtarstvu in kletarstvu), sadjarstvu, zelenjadarstvu, čebelarstvu. Ves strokovni pouk je spojen s praktičnimi opravki v gospodarstvu. Novi učenci štipendisti imajo pouk, stanovanje in hrano brezplačno. Plačujoči učenci plačujejo pa po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa po 20 gld. na leto šolnine. Razen tega, da je ta zavod za bodoče gospodarje prekorišten, je tudi prav po ceni. Vsak imovit gospodar naj torej pošlje svojega gospodarstvu namenjenega sina, ki je dovršil ljudsko ali meščansko šolo ali nekoliko razredov realke ali gimnazije ter je dopolnil 16 let, za dve leti v kmetijsko šolo v Grm in kesal se ne bode nikdar. Posebno je še omeniti, da se učenci v Grmu učijo tudi lepega vedenja, poštenosti ter štedljivosti.

(Dolenjako železnice) pridno gradijo. Leta 1893. bode otvorjena proga na Kočevje, l. 1894. ona v Novo mesto. Ljubljanski kolodvor bode blizu Karlovškega mostu, pa železnica bode vozila tudi na glavni kolodvor južne železnice.

(Na Korodškem) bodo vendar enkrat dobili kmetijskega potovalnega učitelja, ki bode slovenščine zmožen. Kmetijsko ministertvo je v ta namen 700 gld. dovolilo.

(Pedagogičko društvo) v Krškem je vprašalo družbo sv. Cirila in Metoda radi podpore pri nameravani ustanovitvi zasebne slovenske pripravnice za učitelje v Krškem. Tudi je vložilo prošnjo na deželni zbor radi meščanskih šol na Kranjskem.

(Ameriškem vinogradu) v Krškem je naklonil kranjski deželni odbor zopet 50 gld. podpore za nadaljno obdelovanje; ravno toliko kranjska hranilnica.

(Laški nestropljivi). V slovensko faro Brezovico pri Trstu, kjer je le slovenska služba božja, prišel je slovenski kaplan, kateremu mestna gospoda tržaška neče izplačati neki del njegove plače, češ da nastavljeni kapelan ne zna laško. Čemu mu je tega treba?! Sicer pa on gotovo bojuje laško govori, kakor gospodje v mestnem svetu slovenski.

(V Kostanjevici) priredi v nedeljo, 18. t. m. podružnica sv. Cirila in Metoda veselico.

(Pasji kontumac). V Krškem je pretekli teden stekel pes, ki je nenadoma oklal več svojih tovarišev. Da bi se preprečila nadaljna nevarnost in se steklina ne raz-

širila v sosednih krajih, je zankazalo c. kr. okr. glavarstvo v Krškem, trimesečni pasji kontumac za ta okraj za dobo od 1. sept. do 1. decembra 1892. leta.

(Ostanki iz 16. in 17. veka). V Krškem našel je g. P. več starih pečatnikov rokodelskih zadrug, kakoršne so bile v srednjem in še v novem veku. Na pečatih vidijo se natanko znamenja zadrug, tako ima na primer pečat črevljarske zadruga od leta 1609 vsa črevljarska orodja, od katerih so nekatera do cela drugačna nego naša. Še starejša zadruga nego črevljarska bila je zadruga krojačev v Krškem.

(Na Trsat osir. Reko) pelje posebni vlak po zelo znižani ceni, tudi za Trst, 1. oktobra t. l. Vse potrebno se poižve pri potovalnem odboru v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Druge avstrijske novice.

(Deželni zbori) imajo svoje seje, pa nimajo posebnega dela razen proračuna za l. 1893, o cestnih in drugih manj važnih zadevah. Na Tirolskem so imeli Italijani volitve, ker so se bili ondi voljeni poslanci svojim mandatom odpovedali. — Na Češkem se češki poslanci radi zatiranja svojih rojakov pritožujejo. Tudi štajerski nemškutarji se utegnejo v Gradci razkoráčiti.

(Delegacije) sklicane so na dan 1. oktobra v Budimpešto.

(Na Hrvatakem) zmaguje žalibože vedno bolj vladna stranka, tako da ima sedaj že uprave večjih mest v svojih rokah. V Zagrebu, Osjeku, Zemunu ima v mestnem zboru vladna stranka večino; po teh mestih so kr. uradniki voljeni za župana.

(V Zagrebu) se bode še letos otvorila dekliska gimnazija.

(Pri velikih vojaških vajah) na Češkem in Ogerskem je bil tudi cesar pričujoč.

(Kolere) menda še nimamo v Avstriji, čeravno se sumljivi slučajni enake bolezni semtertje prikazujejo. Gosposke vse storé, da bi jo zabranili. Najboljša bramba je snaga in navadno mirno redno življenje. Na severnem Nemškem, posebno v Hamburgu, hudo razsaja.

Ogled po širokem svetu.

(Hamburg). Kolera še vedno razsaja. Dne 13. t. m. obolelo jih je 333, umrlo pa 142 oseb.

(Krištof Kolumb). Minulo je uže štiri-stolet, da je živel slavni mož, Krištof Kolumb, kojega pozna vsak človek radi slavnega čina njegovega, radi odkritja Amerike. O priliki štiristoletnice vrši se velika slavnost v njegovem rojstvenem kraju Genovi.

Tudi se je otvorila omni razstava, katero so posejili razum kralja in kraljice italijanske tudi zastopniki družih držav. Tudi nekatere avstrijske ladije n. pr. ladija „Cesarjevič Rudolf“ so odplule v Genovo. V razstavi se vidi mnogo slik Kolumbovih, dalje njegova oprava, meč i. t. d. Papež utegne imenovati Kolumba svetnikom radi njegovih zaslug za človečanstvo in katoliško cerkev.

(V Parizu) zbolelo je za kolero 45, umrlo pa 26 oseb.

(Potadam). Cesarica nemška porodila je pricesinjo. To je prva hči v nemški kraljevi hiši od leta 1808.

(V Srbiji) so zopet grozne zmešnjave. Radikalna stranka blje se proti liberalni za vlado. Je pač križ predno se nove države vrede.

(Ruški car) obiskal bode Poljako. Delajo se velike priprave.

(V Ameriki) imajo tudi krepke družbe sv. Cirila in Metoda. Najbolj je razširjena v mestu Tower-ju, kjer izhaja časopis „Amerikanski Slovenec“, in v mestu Eli, obe mesti v državi Minnesota v Sev. Ameriki.

(Koliko potrebuje različne države?) Združene države v Ameriki 500 milijonov dolarjev, Francoška 750, Britanaka 412 in Prusija 400 milijonov dolarjev na leto.

(Selitev v Ameriko ustavljena.) Za nekaj se je prepovedalo, da ne smejo ladije, ki vozijo iz pristanišča Hamburga, več ljudij prevažati v Ameriko, ker zelo razsja kolera. — Kakih 200 ljudij, največ Slovencev je imelo namen potovati čez Hamburg v Ameriko. Prišli so do Nemške meje, pa niso smeli dalje.

Dopisi.

Od Marija Gradca pri Laškem.

Zadnjič sem bral v Vašem listu dopis od sv. Krištofa. Moj sosed unstran Savinje je meni prav iz srca pisal, pa lahko bi bil še kaj več povedal. Dovolite toraj meni, da se tudi jaz oglasim.

Zdaj imamo dve šoli, pa samo eden krajni šolski svet. V tem krajnem šolskem svetu pa imajo tržani večino in nam bodo še za naprej zapovedovali. Tržani pošiljajo svoje otroke v novo nemško šolo, ker so vsi otroci iz tržke občine vsolani v novo nemško šolo. V našo staro šolo pa hodijo otroci iz občin sv. Krištofa in Marija Gradca. Zatoraj jaz ne razumem, kaj imajo tržani opraviti z našo šolo in zakaj bi mi kmetje še plačevali tudi za nemško šolo. Radi bi tudi vedli, zakaj je še en razred spravljen v Amonovi hiši. Za to hišo moramo toraj še posebej plačati najbrž za to, da tržki župan in predsednik krajnega šolskega sveta škode ne trpi. V stari šoli pa je še več ko dosti prostora za vse razrede. Tudi se meni zdi, da nimajo vsi učitelji in učiteljice pravice v šoli zastonj stanovati.

Mi moramo zatoraj na to delati, da dobimo za našo okoličansko šolo poseben krajni šolski svet, ki bo tudi za to skrbel, da pride stara šola čisto v našo lastnino. Tiste gospode v Celji, ki se na take stvari in na šolske postave razumejo, pa prosimo, da nam pomagajo to doseči.

Tudi novega notarja dobimo, ki ne zna dosti slovensko govoriti, še manj pa slovensko pisati. Zahtevajmo v pisarni, da nam bodo delali slovenska pisma, katera znamo vsaj lahko brati. Če pa ne morejo ali pa nečejo delati slovenska pisma, poj-

dimo pa raje v Celje ali pa v Sevnico, kjer nam bodo prav radi napravili slovenska pisma. K laškemu notarju pa naj hodijo tržani in njihov župan, ki je bil nalašč na Dunaju za nemškega notarja prosit. Gospod notar bo že videl, koliko zaslužka mu bodo dali nemški tržani, kateri mislijo, da je notar samo za njih in ne tudi za ves drug skoraj čisto slovenski okraj. K.

Is Laškega trga. (Vesele urice nemških sinov.) V nedeljo 4. t. m. so imeli nemčurji našega trga izredno veselje. Bila je slovesno blagoslovljena in odprta od nemškega „šilveraina“ na novo postavljena ljudska šola.

To vam je bila slavnost, da je ni blizo enake. Pripeljala se je na prošnjo našega barvar-župana, slavna nemška (!) gospoda od vseh vetrov; bili so tudi neki iz Dunaja (menda ne častiti oča Weitlof?), navzoči so bili iz Maribora, tudi Gradec se menda ni tak grd napravil, in neki tudi iz slavnoznanega nemškega Celja višji politični uradnik in g. Ambroschütz. — Ob 4. uri popoldan se je začela slavnost, pri kateri je naš nekdanji ponižni barvar, a sedaj grozno „kunšten“ župan imel slovesen govor, kateri je napravil tolik utis, da se je njegov strežaj, kateri je marelo nad glavo govornika držal, ne vem če od veselja ali žalosti razjokal. Ravno tako so tudi drugi — seveda nemški — gospodje bili ginjeni videti. Kaj se je ravno govorilo Vam ne bom našteval; pa saj uže tako veste, da se je čez mero hvallila tista nemška „špraha“, brez katere neki človek celo zveličan ne more biti. Tudi stari grad je bil ta dan ponosen; saj pa tudi lahko, ker so se tisti črno-rudeče-rumeni ptiči vi-

soko v zrak poganjali, ter zaničljivo gledali spodaj veliko nižje obešeno cesarsko zastavo. — Pa to še ni vse nič proti temu, kar se je potem godilo, ko si je jela slavna družba za svoj želodec skrbeti. Prišedši čez most Savinje, krenili so jo gostje v gostilno ali bolje rečeno „Hotel Horiak“, kjer so si slavni govorniki potem usta izpirali, da bi lože potem hvalili nemško kulturo, ter navduševali svoje „nemške“ sobrate za boj proti tem nadležnim Slovencem. Toda res, bili so pa vendar „olikani“ sedaj, ko so si rebra malo podprli. Moj tovariš mi je pa dejal: „Škoda, velika škoda, da ni večkrat v našem trgu kaj enacega, saj ravno danes se bodejo naši nemčurčki enkrat do sitega najedli in napili, ker uže sila davno morebiti tega niso storili.“ Ti pa, o slavni Bismarck, da bi vedel koliko častilcev si imel ta dan v našem trgu in jih še imaš, čutil bi se pomlajenega, in neka posebna moč, prešinila bi tvoje stare kosti, pa tudi tvoja gola glava bi dobila zopet dovolj las, da ne bi se več „trolasi“ imenoval. — Z Bogom za danes!

Brežice. Kolikokrat mi Slovenci kako številko svojih časopisov v roke dobimo, beremo poročila o surovih napadih, ki imamo pretrpeti od strani naših „ljubeznjivih zatiranih Nemcev“ — boljše narodnih izdajic. Tak slučaj, ki osvitljuje nadutost naših nasprotnikov v prav svitli luči, imam širnemu občinstvu poročati iz Brežic, na vskrajnem jugu Štirске ležeče Abdere, v koji so si naši nemčurčki umeli topla gnjezdo vstvariti. Omenjeno mestece ima bolnišnico in v tej opravlja službo upravitelja neki g. Pototschnigg, bivši „feldbebel“. Ta možicelj, ki nosi ravno tako lepo germansko ime, kakor lepo „likanost kaže, ima čudne pojme o dolgosti in širokosti svoje službe. Nedavno je moral v omenjeni bolnišnici zdravja iskati nek gospod, kateri je med časom svojega bivanja v bolnišnici tudi dva slovenska časopisa dobival. Ravno tisti čas je bila huda vročina in ta je v zvezi s prestrašno zavestjo, da se dobivajo v bolnišnico slovenski časopisi, provzročila nekak nered v možganih gosp. upravitelja. Kajti neki dan se razkorači pred posteljo tistega bolnika in da bolesten oddušek svojemu prepolnemu srcu, kateri se v slovenski prestavi nekako tako-le glasi: „Gospod, to Vas jako slabo osvitljuje — (wirft ein schiefes Licht auf Sie) —, da si držite samo slov. časopise, kateri nas Nemce (!) napadajo, kriva poročila trosijo, koji bodo slovensko občinstvo kmału spravili tako daleč, kakor si je češko časopisje izgojilo Mladočehe, da ne bo Slovenec več vedel, kaj je in kaj hoče!“ Omenil sem zgoraj, da je bila tedaj velika vročina,

ki je brezdvomno učinila, da je bilo pri g. upravitelju vse „schief“, sicer ne bi bil ustil one gorostasne besede. Sicer se je preskrbnemu g. upravitelju, kateri gotovo vso luč in modrost zajema iz dobroznanih blatnih lističev, tiskanih v Celji, Mariboru in Gradcu, — takoj primerno ustmeno odgovorilo, vendar naj širji svet zve, kako velikanske skrbi in čudno velik delokrog ima tak ubogi upravitelj in kako očetovsko skrb nam skazuje naš deželni odbor, ki nastavlja po bolnišnicah tako izvrstne, blage in olikane činitelje! Bog ve, kedaj bo nastopil za naše nemčurje oni veliki binkoštni praznik?

Sv. Lovrenc na koroški železnici.

Poltretji dan odmevalo je gromovito pokanje topičev po krasnem zelenem Pohorju. Kaj pa je bilo? Je li bil manèver? Mogočnega streljanja na treh raznih krajih namen je bil, povzdigniti, oziroma svetu poročati svečanosti, ki so se vršile prve dni meseca avgusta. Celo prenovljena farna cerkev se je blagoslovila, obhajala se je primicija, kar se že tukaj celih 50 let ni videlo. G. Anton Brezočnik (Hojnik) je z darežljivimi kmeti preskrbel g. primicijantu lepo gostovanje. Omizje je bilo silno živahno, vsi udeleženci se še zdaj z veseljem spominjajo nepozabljivih dni. Le škoda, da so se pogrešali vabljeni gostje, ktere so si blagi kmetje v svoji družbi želeli, in sicer večinoma iz trga, nemškutarskega pokolenja. Vrli posestniki, pozor! Nemškutarčki se sramujejo, z vami se pošteno razveseljevati. Če gre za „gšeft“ z lesom, kako vas dobro poznajo in laskavo za vami postopajo. Pošteni kmetje, imate v svoji bližini „Gozdarsko društvo“ čegar namen je, gozdarske pridelke vsake vrste spečavati in v denar spravljati in na ta način svojim društvenikom čim več korist donášati. Predsednik mu je gosp. G. Lampreht iz Kumena, mož vaše krvi, vašega naroda in vašega stanu! Pristopite soglasno k temu društvu, nemškutarjem pa, ki bi v svoji nenasitljivosti le molzli, sicer pa vas prezirali, pokažite hrbet, da se tudi pri vas izpolni pregovor: „Svoji k svojim!“

Iz Šoštanja, 28. avg. Naše prelepe pevske slavnosti mnogi nemčurji ne morejo pozabiti in je sijajen vspeh te slavnosti nekterim popolnoma glavo zmešal. Tako se napanja nek tukajšnji pritlikovec v „celjski vahtarici“ na prav sramoten in razžaljiv način ter ponuja s svojim dopisom iz Šoštanja potrpežljivim bralcem „celjske vahtarice“ prav neslan in popolnoma prismojen „ričet“, s katerim si bode jako občutljiva gospoda gotovo svoj želodec pokvarila.

Omenjeni dopisun poroča v svojem dopisu, da je bila cela slovenska pevska slav-

nost v Šoštanji pravi ameriški cirkus, h kateremu se je cela Slovenija že več mesecev pripravljala. Mi šoštanjski Slovenci, ki poznamo tega dopisuna žalostne razmere, zares srčno obžalujemo, da ni prišel namesto vrlih slovenskih pevcev v naš trg v resnici ameriški cirkus v zvezi s kako menažerijo, kajti lastnik bi bil gotovo vsprejel duhovitega poročevalca „vahtarice“ za najposobnejšega „pojazzo“ ali bi ga pa bil namestil v svoji menažeriji, kjer bi kot „šaljiva opica“ gotovo igral boljše svojo ulogo, kakor stori to v sedanji svoji službi in bi bil lastnik s to novo pridobljeno močjo gotovo jako zadovoljen.

Kar pa piše ta „moderna opica“ o daljni slavnosti, o vrlih mozirskih Sokolih, o vsprejemu gostov in o sprevedu v trg, moramo mu oprostiti, kajti velika vročina, ki je bila ta dan in nekoliko debelih požirkov iz „frakelja“, uplivalo je gotovo neugodno na njegove že poprej zmešane možgane in zadremane oči, in ni se torej čuditi, da je namesto čez tritisoč naštel samo 380 udeležencev — in da je namesto naših vrlih in nežnih tržank in velenjskih krasotic videl same kmečke dekleta, ktere bi nam gotovo tudi nikake sramote ne delale. Ako pa še dalje pravi, da je bila telovadba za nič, petje slabo, — moramo se nehoté smejati, ako tako človeče, ki ima o telovadbi toliko pojma, kakor kozli na Lokovičkih hribih in je petja večč, kakor srake na Gorici — o telovadbi in petji kritizuje.

Nikakor pa ne moremo oprostiti, ako človeče, ki nima v Šoštanji razum svojih dolgov prav nič zgubiti, ki od slovenskega kruha živi in je torej brez dvombe pravo katiliniarično bitje, v resnici revež na umu in premoženji, ako torej tako človeče imenuje razum gosp. sodnika, g. notarja in gosp. Kramarja, kateri slednji mu je pri celi slavnosti najbolj imponiral — vse druge tukajšnje Slovence „katiliniarične eksistence“. Torej gospod Ivan Vošnjak, gospa Jozefa Vošnjak, gospod Kern, gospod Rajšter, gospod Wokan itd., itd. in mnogi drugi slovenski posestniki in uradniki, ki so tako v lepem številu razobesili „zastavo slave“ na svoje hiše in s toliko naudušenostjo in trudom, ter obče hvaljeno prijaznostjo in gostoljubnostjo pripomogli mnogo k sijajnemu vspehu te slavnosti — vsi so torej po mnenju tega predrznega dopisuna katiliniarične eksistence, vsi živijo od milosti „vahtaričnega dopisuna“. Hvala Bogu, da naši Slovenci predobro poznajo to nesramno človeče in vso njegovo „žlahto“, in da nikakor ne verujejo v evangelij „celjske vahtarice“ in njenih krivih in lažljivih prerokov.

Slava torej vrlim in zavednim šoštanj-

skim Slovincem. Nesramnemu fabrikantu „neslanega in prismojenega ričeta“ v „vahtarici“ kličemo pa z največim zaničevanjem: „Pfu! te bodi!“

Krčevina pri Ptujih. Prejmi zopet dična „Domovina“ poročilo iz Podravja, dasi ni nič kaj veselo. V kratkem času končali ste dve osebi v Krčevini na nenaraven način svoje življenje. Posestnica Lucija Dokl prala je pri potoku, a ker je bila reva božjastna, padla je v vodo in utonila. — 3. t. m. pa se je zabodel v Orešji mesar Jožef Alt, ko je pretepel in v Dravo vrgel svojo ženo, ktera se pa k sreči ni vtopila. Župan z občinskimi slugo slišal je krič, hitel na pomoč, toda poznani surovež ognil se je nadaljnim sitnostim končavši po živinsko svoje življenje. — Toče še pri nas do sedaj, hvala Bogu, ni bilo, ali po Halozah je žalob na široko uničila že itak jako ubožanemu ljudstvu vse poljske pridelke. — Najhuje je razsajala neki že okoli polnoči. Ubogega kmeta dandanes pač vse tare.

V naši občini bližajo se občinske volitve. Dosedaj vladali in komandirali so strastni nemškutarji, dasi bi se temu vsiljenemu gospodstvu že davno lahko konec storil, ko bi se ljudje bolje za volitve zanimali. K zadnji volitvi prišlo je neki samo kakih 15 volilcev iz vseh treh razredov. Ni to žalostno znamenje narodne zaspanosti in mlačnosti v prujski okolici. Ljudje še vse premalo čitajo, vzlasti časnike, kateri bi je poučevali, kako morajo nastopiti o takih prilikah. Razširjajte toraj, rodoljubi, pridno, kjerkoli mogoče, dobre slov. časnike, kakor „Domovino“ in „Slov. Gospodarja“, med našim ljudstvom, da se vendar enkrat vzboljšajo te slabe razmere in nemškutariskim kričačem pokaže, da med poštenimi in zavednimi Slovenci ni zanje prostora.

Kmetje, krčevinski volilci! Zjedinite se o pravem času, skličite vse narodne može še poprej k skupnemu posvetovanju, pri katerem naj se postavijo le odločno narodni in zanesljivi kandidati v vseh razredih. Te pa potem soglasno volite, ko bo prišel dan volitve. Sedaj se vzdramite iz svoje zaspanosti, ko je še čas, da se ne boste pozneje kesali, ko bo že prepozno. Izvolite si odločnega slovenskega župana, ki bo vsikdar neustrašno zastopal pravice in koristi svojih občanov ter tudi vedno ostal zvest svojemu milemu jeziku in narodu slovenskemu, kajti omahljivcev je še vedno dovolj. Ko pa bodo Slovenci gospodarji, naj se takoj vpelje slovensko uradovanje. Pri tej priiliki moram še z žalostjo omeniti, da tudi naši slovenski župani na daleč okoli skoro še izključno nemški uradujejo. Res, neverjetno, pa vendar resnica. Upam, da bo g. dr. Dečka

knjiga za slovensko uradovanje našim zasleplencem in nerodnežem odprla oči ter jim o marsičem pomagala. H koncu pa še

enkrat ponavljam: Krčevina, pokaži pri bodočih volitvah svoje slovensko lice, kmetje, pridite polnoštevilno na volišče!!

Za poduk in kratek čas.

(Konec.)

3. Glavni živež rastlinam je fosforova kislina. Ona je zvrst soli, ktera se v veliki množini v kosteh nahaja.

V kosteh je fosforove kisline v 10 mc 180 kg v baker guano (tičji gnoj) v 10 mc 340 kg v gnoji živinskem v 2 mc 2 kg

Fosforova kislina deluje najbolj na rast sadja in sploh zrnja in kjer ta pomanjkuje, tam se klasje ošabno kviško vzdiguje — tam so medli klasi!

Vse to troja tvarina pa mora biti zastopana v g. oji v polni množini, da zamore ena ali druga rastlina dobro rasti.

Sčim da amonijak v zemlji zadržimo, sem vam pravil; a s čim pa te soli: kali in fosforovo kislino Vam hočem povedati. Kedar slišim besedo sol imenovati, spominjam se takoj na kuhinjsko sol in vem da se v vodi raztopi; no, tudi te soli se v vodi raztopne in gledati mi je na to, da mi voda gnoj ne izpira in gnojnica od gnoja in hleva ne teče.

Tam, kjer gnojnica po cesti v potok teče, rečemo lahko: srečno kali, srečno fosforova kislina in amonijak, videli se ne bomo nikdar več! Toda malo kateri pomisli, da mu s tem sreča po vodi v Černo morje splava. Pomislimo malo, koliko take soli smo mi že v 100letjih zgubili, ktera se nikdar nazaj vrnila ne bo, kar je vse zguba našim posestvam, škoda rastlinam.

Tudi to ni opravičeno, ako rečemo: e, saj gnojnica na moj vrt teče, ali na moj travnik! Vse to je za nič!

Taka gnojnica se izgublja globoko v zemljo, da ne da dobička; tam rastline ne morejo lepo rasti, ker so presite gnojnice; živina take trave neče jesti, ker smrdi!

In zakaj pa bi ti pasel vedno le iste rastline vsako leto, medtem ko ti druge po tvojem posestvu stradajo in umirajo od gladu! Lej, to je vse tvoja zanikrnost kriva, in zaradi tega ti nimaš takih pridelkov, kakoršne bi lahko imel. Vozi vsako leto po tvojem posestvu večkrat, zdaj tu, zdaj tam gnojnico, kar ni težavno ako se navadiš, in videl boš, koliko bo več sena in drugega! Koliko boš lahko več živine redil! Vsled tega pa bode zopet več gnoja in blagostanje se ti od leta do leta množi. Zato pa se pravi, da je gnojna jama kmetova zlata jama!

Ker je gnoj in gnojna jama tako važen, da najvažnejši del pri kmetiji, hočemo pre-

vdarjati, kako bi se z gnojem ravnalo in kam naj bi ga spravljali, da nam nič v zgubo ne pojde. V to mora imeti hlev

1. ilovnata tla, kajti le ilovica vao gnojnico nazaj drži. Tlak naj bo proti sredi, kjer je korito nagnjen. Ves tlak, kateri je 3 dm ilovice debel, naj bo povrh še z bruni pokrit, da se ilovnat tlak trgati ne bo. Žleb naj drži v gnojnično jamo;

2. gnojišče mora tudi popolnoma gnojnico obdržati. Ko bi vedli, koliko ga zemlja vsako leto popije, kolika škoda je to za kmetijo, posebno pa pri vau, ko so presihajoča tla, (še v sosedov štepih po zemlji priteče, da voda zauživati ni), — gotovo bi si omislili tako gnojišče!

Ker mora gnojišče v senci biti, skopljejo tam meter globoko jama na štirikotnik. Velikost te jame se ravna po številu živine. Na eno živinče se računi 8 vozov na leto gnoja in tako lahko potem prerajtamo velikost jame. V to jama navozimo pol metra nadebelo ilovice, ter jo dobro zbijemo tako, kakor je opekarji pripravijo. Tlak te jame mora viseti proti gnojnični jami, ktera je v onem kotu, kjer ne izvažamo gnoja. Stranske stene morajo biti tudi tako debele in so dosti 3 dm visoke, kajti gnoj mora biti od zunaj na zraku, ne v jami, v 4 vogle lepo nakidan, da lahko zrak do njega pride. Tlak kakor stranske stene se pokrijejo z bruni, da ga z vozom ali pri kidanju ne raztrgamo.

Gnojnična jama mora tudi gnojnico popolnoma držati, zatoraj mora biti tlak kakor vse stene taiste z ilovico v debelosti 3 dm nabite. Znotraj jame se denejo šibka bruna v okvirji, da ilovnato steno držijo, zunaj pa se s kamenjem založi, da nam kak krt steno ne preje. Ako je jama v kvadratu od 1½ m in do 2½ m globoka, bode zadostovala.

Zdaj je vse pripravljeno, da nam gnojnica ne bode uhajala, da se bo le v gnojišče in iz tega v gnojnično jama iztekala.

Na tako pripravljenem gnojišču tudi soli ne bomo nobene zgubili, samo gledati moramo, da nam deževnica v gnoj ne silii, ktera bi nam znala vse preplaviti. Na streho se dene žleb nad gnojem.

b) Na kaj pa nam je še paziti?

Da se ne kida tedaj, kedar bi se hlapcu ali dekli poljubilo. Dober gospodar ima za kidanje svoje dnove. Tedaj se ves gnoj

po celem gnojišči raznosi in dobro potepta, da se ne izsuševa in tudi ne ožiga. Potem se potrosi nekaj zemlje ali gipsa po vrhu, da použije amonijak.

c) Kedar pa pride suša, treba je iz gnojiščine jame gnojnice dobiti in ž njo gnoj dobro politi. Saj veste, da ožgan, plešnjev gnoj toľko velja, kakor sežgan kruh. Ako pa je gnoj vlažen, se nečiga.

d) Kedar boste gnoj na njive izvaževali, ne raztrosite ga preje, ko boste kmalo orali, kajti raztrošen gnoj naglo in veliko amonijaka izpuhti, kar je v našo škodo.

e) Gnoj na gnojišči mora biti lepo obkidan, da se krog njega gnojnice lahko v gnojniščno jamo izteka.

f) Pleve, v kateri so zeli in druge žitbe, nikdar na gnoj ne mečite, da si s tem ne vozite zeli na njive. To bi bilo v kratkem vse poglavitno v gnoji.

Namenil sem se bil danes tudi o šotni stelji in šotni moki govoriti, o kateri se je po časopisih govorilo. Veste pa, da šotna moka, akoravno ni draga, 60 kr. mc vendar kmeta, kateri si še dostikrat drugega nastelja kupiti ne more, preveč stane. Šota je iz umrlih rastlin, ktera se koplje na ljubljanskem močvirju in tudi drugod, s katero se tudi lahko kuri. V novejšem času pa služi nekaterim tudi za steljo.

Ona ima lastnost vse odpadke živalske kakor človeške v se posrkati in jih v trdo maso spremeniti. Amonijak smrdljivi drži tako nase, da na straniščih nobenega smradu ni. Kedar pa je jama polna, mora se gnoj iz take jame izsekavati in ga lahko v košu, ker je suh na njive nosimo. Za šole, oštirje in take, ki imajo zakotni^{te}e v hišah, kjer jim dostikrat smrad polne nose in težke glave dela, bila bi šota kaj pripravna stelja.

S to se ravna tako-le:

Na dno izpraznjene jame se dene nekaj kil šotne stelje ali pa moke in tudi v kote. V taka stranišča se druga voda ne sme izlivati, kajti potrebovali bi potem več te moke. Računi se na dan za vsako osebo $\frac{1}{2}$ ky moke in da se to vse dobro pomeša, mora se vaak mesec enkrat s kolom prebroditi. Ako pa bi kdo utegnil tudi živini s to steljo nastiljati, lahko se ista dvakrat rabi, tako, da denemo mokro pod jasli, da se posuši, in jo potem v drugič rabimo.

Gnoj je sicer zelo dober, pa stane denar ta stilja in navadno živino oblati, posebno konje je težko snažiti.

Konečno bi izrekel željo, da bi moje besede, danes tu govorjene, ne padle na kamenita tla. Ko bi le eden ali dva Go tovljana si na jesen omislila za gnoj teh priredb, bil bi moj trud poplačan.

No že vem, gosp. Antloga bo prvi,

kteri se bo tega poprijel in njegov sosed Kot mu bode pomagal ilovico voziti zato, ker mu od njega v štepih gnojnice teče, ktere je že zdavnaj sit. Prepričan sem, da mu bodo kmalu drugi sledili, ko bodo videli, kako mu gnojnice prav pride.

Priporočam vam še enkrat: začnite pri gnojni jami, tako, kakor sem vam pravil!

V naši tiskarni izšla je mala knjižica: „Navod kako ravnati v slučajih kolere.“ Cena zvezku je 3 kr. Opozarjamo sl. županstva na ta prepotrebni navod. Imeti ga mora vsaka hiša.

Primerna darila

priporoča uljudno

FRAN ČUDEN

U R & R

poprej

Josip Geba

v Ljubljani

Slonove ulice

šte. 11.

ter vabi uljudno preč. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje velike izberne zaloga najraznovratnejših žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur s nihalom, ur s stojalom in ur budilnic (Weckeruhren), ur s godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omaricah, rasnovratnih verišč, prestanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

		od glđ.	3 80 do	6-
Najmanjše	nikelnate ure	7 50	10-	12-
	srebrne ure s ključem	7 50	10-	12-
	srebrne remontir-ure	9-	18-	18-
	iste s dvojnim oklepom	16-	35-	130-
	slate ure za dame	24-	130-	

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa poldrugo leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati s dunajskim tovarniškim blagom, vlicem temu, da prodajam dobro blago za res niske cene. (63) 8-1

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo. — Vnanjim naročnikom pošrešam po želji s povratno pošto.

Bustrovani ceniki na željo gratis in franko.

Zobozdravnik

A. PAICHEL

iz Ljubljane (49)

izvršuje od 12.—20. septembra t. l. v hôtelu „Elefant“ v Celji zobozdravniška dela.

Dva dijaka (62) 3-3

na prihodnje šolsko leto vsprajmeta se na hrano, stanovanje in postrežbo. Poisvedham se ustresa v kopalnici Giselina cesta št. 5 v Celji.

C. kr. privileg. fabrika cikotije
A. Glaser & Comp.

Gospodinjam!
Poskusite obče prisnana, kot najboljo

Glaser-kavo.

Dobite jo v vsaki spocerjiški trgovini. Pa-
site posebno na istinitost naše firma, ki
slove: c. kr. priv. fabrika cikotije

Adolf Glaser & Comp.

(41) 7-4 Lemeschits (Česko).

Dragotin Vanič

trgovina s suknom, platnom in maslutarinam
blagom v Celji

na ogju Graške ceste in Rotovške ulice

prigovora za poletne se-
zone al. obdinstva in čist.
duhovščini svoje bogate za-
loge rarnovertnega blaga
po najnižji ceni.

Martin Kovač,

solni in tvedni slikar, izdelovalec napisov, preslik
slik in plakat (36) 2-3

Celje, Nova ulica, 18 — Spodnji
Dravburg (Koroško)

prigovora se za izvrševanje vseh v nje-
govo stroko spadajočih del po najnovej-
šem ukusu in najnižji ceni.

Kdor se zanima za slovenske stenogra-
fije, naj si naroči obe prof. Benenškovi
knjigi:

Nauk o slov. stenografiji

I. del, ter

„Jugoslovanski stenograf“

(III. tečaj), kateri objemata cel Gabeleber-
gerjev sestav, prirejen za slovenski jezik.

Mnogim že bude v spominu dr. Blei-
weisova svečanost, ob priliki nja 70letnice.
Vsi govori, posdravi in telegrami, kakor
tudi odsdravi nepozabljivega očeta Slo-
vencev natianjeni so v knjigi:

dr. Bleiweisova svečanost,

po stenograf. zapiskih prof. A. Benenška.
Namaljene cene tem knjigam, katerih je
ostalo samo še nekoliko istisov so sledeče:

Nauk o stenografiji I. del 75 kr.

Jugosl. stenograf 1. gl. 95 kr.

Bleiweisova svečanost 50 kr.

(58) 3-2 Dobivajo se pri

knjižarni Benaške tiskare v Zagrebu.

Klobuke najlepše in naj- močnejše

poleg tega pa še, kar je glavna stvar, velike osonje kot povsed
dragod so dobiti le pri

ŠTIBERNIK-u v Celji

Rotovške ulice (Rathausgasse) št. 2

V zalogi so vedno močni klobuki domačega izdelka. Lepi izbor pravih zajčjekov
kecmatih in gladkih v vseh barvah in formah. Velika zaloga trdih klobukov v različnih
barvah in najnovejšega fazona, za velečast duhovščine posebne specialitete. — Za poletni
čas pravi kasterji le 45 gram. težki, boljji ko vsak slamniki, so dobiti v različnih barvah
in najmodernejših forme. Velik izbor srajc domačega izdelka, iz tifon, berkaill, bele in pisane
kelerce, manšete, savratnice (penkle), naramniki, šepne rute, knofi za srajce, nogovice,
spodnje hlače, Jäger srajce, prave in imitirane itd. Pravo garantirane angleške kavčuk-
perile, kelerci, manšete in operaniki (Forhemd), bele in pisane, popolnoma enako berkaill
perilu in močnejši, ko vsako drugo, ker je v sredi platno. Nakupovanje volne od ovac.
Prevzamejo se tudi klobuki v barvanje in popravilo. (82)

Josip Matic

Kolodvorske ulice 7, Celje

Zaloga specerijskega blaga, vina, delikates, južnega ovočja, ptičjega zobanja, mineralnih vodá, in deželnih pridelkov. — Blago vedno sveže. Postrežba točna in cene nizke. Zunanja naročila oskrbe se z vsako povratno pošto.

Zaloga specerijskega blaga

Milan Hočevar

Celje, Graška cesta, 3

Velika zaloga vsakovrstne kave, sladkorja, čokolade, kakao, riža, finega olja, vinskega kisa, raznovrstnega čaja, pravega ruma, slivovke sremake, kranjskega brinovca, kognac, vinskega šganja, najboljša štajerska in avstrijska vina v butilkah, malaga, madeira, sheri in raznega šampanjca, svinjake masti, maala, švicarskega in parizanskega sira, ogrskih salam, sardel, sardin, makaron, južnega sadja, oliv, kelnikov, najboljša moka, vsakovrstnih polnoma zanesljivih semen i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Raznovrstne mineralne vode.

Zagotavljam zanesljivo in najcenejšo postrežbo vkljub vsaki konkurenci.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GABRIEL FIDICOLI**

lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujeto delovanje prebavnih organov ureja joče sredstvo. Odstranjuje tašče v želodcu, krepča želodec, ter pospešuje točeno odprtje. Raspoložljiva je izdelovatelj v sabojčkih po

12 in več steklenic. Zaboječek s 12 steklenic velja glđ. 1.30, s 55 steklin. 5 kgr. teže velja glđ. 5.20. Poštano plača naročnik. Po 15 kr. steklenično rasprodajajo lekarna Kupferstecher v Celji, Samalari in König v Mariboru, Meliter v Ptuj, Kichler, Nečved, Trajkovci in Franje v Gradci.

(14) 21-10

P. n.

pridelovalcem štajerskega hmelja!

Podpisana naznanjata, da sta v Žatecu (Saaz) na Českem ustanovila posredovalno trgovino štajerskega hmelja pod tvrdko

Jakob Janič & Hugo Eckert

ter prosita to podjetje, ki bode v posebno korist pridelovalcem hmelja, z dopušljanjem istega jih podpirati.

Najino prizadevanje bode vedno štajerskemu hmelju z direktno zvezo z največimi pivovarnami pripomoči do veljave in mu pridobiti najvišje cene.

Z velespoštovanjem

(60) 3-3

Janič & Eckert.

JOSIP HOČEVAR,

krojaški mešter,

Celje, Graška cesta št. 14.

Priporoča velečastiti duhovščini in slay. občinstvu svojo (21) veliko zalogo storjenih oblek za gospode in dečke po najnovejšem kroju in nizkih cenah.

Velik izbor sukna

iz vnanjih, kakor tudi domačih svetovno priznanih tvrdk in fabrik.

Venke naročilo se izvrši na željo v trih dneh ter se zagotavlja trajna in solidna postrežba.